LANDSTINGSSTYRELSEN

FÖRSLAG TILL BESLUT
2017-09-26

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ärende 24
LS 2017-0540

Regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län

Socialdemokraterna föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige

att godkänna reviderat regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län enligt bilagt förslag, med nedanstående ändringar,

att målet för kollektivtrafikens marknadsandel ska motsvara det som krävs för att de nationella miljömålen vad avser Stockholms län ska uppnås,

att trafikförsörjningsprogrammet tydliggör ansvaret för god trafikplanering vid nybyggnation,

att trafikförsörjningsprogrammet tydliggör hur trafikplaneringen ska bidra till social hållbarhet och ökad jämlikhet, samt

att ge trafikförvaltningen i uppdrag att utarbeta en plan som beskriver landstingets bidrag till att uppfylla målen i reviderat Regionalt trafikförsörjningsprogrammet för Stockholms län.

Socialdemokraterna står i stort bakom förslaget till nytt trafikförsörjningsprogram och ser med glädje att en del av de synpunkter vi tidigare lämnat arbetats in i föreslaget. Även det reviderade förslaget ger emellertid anledning till ett antal påpekanden.

Målet för kollektivtrafikens marknadsandel sätts till 54 procent till 2030. Vi vill självklart att andelen ska öka, men vi ställer oss frågande till vad som ligger bakom den föreslagna ökningen på 5 procentenheter. Enligt Trafikverket måste biltrafiken i Stockholms län minska med 14 procent för att vår region ska klara de nationella miljömålen. Det framstår som

osannolikt att målet för kollektivtrafikandelen är tillräckligt i det ljuset. Vi vill se en tydligare koppling mellan landstingets ambitioner för kollektivtrafikandelen och de nationella miljömålen.

Vi vill också se en tydligare koppling mellan kollektivtrafikplaneringen, bostadsplaneringen och regionplaneringen i övrigt. Bakom oss ligger flera fall av nya bostadsområden med otillräcklig kollektivtrafikförsörjning. Om kollektivtrafikandelen ska öka och bilberoendet minska är det viktigt att tidigt etablera kollektiva resvanor och göra kollektivtrafiken till det självklara valet från dag ett för den som flyttar till ett nytt område. Det innebär att åtminstone viss trafik måste vara i drift när de första börjar flytta in och att trafiken utökas i takt med att fler flyttar in. Det borde således finnas tydliga skrivningar i trafikförsörjningsprogrammet om hur vi som region säkerställer att nybyggda områden har en god kollektivtrafikförsörjning redan vid första inflyttning. I detta ligger också att trafikplaneringen borde vara tätare sammankopplad med RUFS 2050 och till en ny trafikplan som håller jämna steg med RUFS 2050.

Utöver detta anser vi att programmet på ett tydligare sätt bör koppla till frågor om social hållbarhet och ökad jämlikhet. Klyftorna i länet ökar och den utvecklingen vill vi vända. Kollektivtrafiken är en oskiljbar del av Storstockholm och har en direkt påverkan på länets utveckling. I trafiken finns en av många nycklar för att nå en socialt hållbar och jämlik region.

I det reviderade förslaget har målet för andel trygga resenärer i den särskilda kollektivtrafiken tagits bort. Vi anser att målet måste vara att resenärerna i den särskilda kollektivtrafiken är lika trygga som resenärerna i den allmänna kollektivtrafiken. Det är bra att förslaget beskriver att landstinget ska arbeta med tryggheten. Vi ser dock en risk med att inte sätta något mål, nämligen att ambitionsnivån och takten i arbetet blir lägre än vad den annars skulle vara. Vi socialdemokrater kan inte se att målet till 2030 skulle vara något annat än att tryggheten ska vara lika stor i allmän och särskild kollektivtrafik.

LANDSTINGSSTYRELSEN

FÖRSLAG TILL BESLUT
2017-09-26

miljöpartiet de gröna

LS 2017-0540
Ärende 24

Regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

1. *att* godkänna reviderat regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län med följande ändringar:

    a. *att* höja målet för kollektivtrafikens andel, till att öka med minst fem procentenheter till år 2020 jämfört med 2015,

    b. *att* höja målet för kollektivtrafikens andel, till att öka med minst tio procentenheter till år 2030 jämfört med 2015,

2. *att* lägga till en indikator, under miljöanpassat, med målet att minska mängden miljö- och hälsofarliga kemikalier för drift och underhåll av kollektivtrafiken med åttio procent till 2030,

3. *att* ge trafiknämnden i uppdrag

    a. *att* utarbeta en plan för forskning, innovation och ny teknik,

    b. *att* utarbeta en plan för klimatanpassning, ekosystemtjänster och biologisk mångfald,

    c. *att* utreda vilka funktionella mål som behövs för att få en adekvat mätning av kvaliteten,

    d. *att* utarbeta en plan som beskriver landstingets bidrag till att uppfylla målen i reviderat Regionalt trafikförsörjningsprogrammet för Stockholms län.

Miljöpartiet ställer sig generellt positiva till förslaget till reviderat regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län. Vi anser att flera viktiga aspekter lyfts, bland annat en tydligare koppling till kommande RUFS och en noggrant genomförd hållbarhetsbedömning. Utöver förvaltningens förslag vill vi påpeka följande:

Det allra viktigaste övergripande målet, är det om kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna. Ökad kollektivtrafikandel är en förutsättning för att vi ska nå både klimatmålen och framkomlighetsmålen för trafiken i Stockholmsregionen. I det förslag som presenteras är detta mål baserat på

en annan metod än tidigare, och nuläget och målen är därför inte direkt jämförbart med tidigare undersökningar och mål. Miljöpartiet har under arbetets gång lyft att detta är ytterst problematiskt. För att kunna följa, utvärdera och styra, så krävs kontinuitet i mätbara underlag.

Vi vill se betydligt högre ambitioner för ökad kollektivtrafikandel. Miljöpartiet vill höja målet för år 2020 i trafikförsörjningsprogrammet till att kollektivtrafikens andel ska öka med minst 5 procentenheter jämfört med 2015. Vi vill höja målet för år 2030 i trafikförsörjningsprogrammet till att kollektivtrafikens andel ska öka med minst 10 procentenheter jämfört med 2015. Trafiknämnden ska ges i uppdrag att inom ramen av trafikförsörjningsprogrammet, och i förhållande till de nationella klimatmålen, analysera hur målen ska uppnås. En mycket viktig faktor för att målen om kollektivtrafikandelarna ska nås, är restidskvoten. Miljöpartiet har länge ansett att målet ska vara 1,5 och det är glädjande att se ett mål om mindre än 1,5 för restidskvoten.

Det är även välkommet att det görs en ansats i människan genom ett fokus på resan från dörr till dörr. Samt att resurseffektivitet ses till genom fyrstegsprincipen. Dessa synsätt ser till resenärens bästa och bidrar till att vi uppnår en hållbar region.

Tyvärr finns det mer att önska gällande målen för fokusområdet Miljöanpassat. För det första saknar vi målet om att minska mängden miljö- och hälsofarliga kemikalier för drift och underhåll i kollektivtrafik, som finns i Miljöprogrammet för Stockholms läns landsting 2017-2021. Miljöpartiet har tidigare lyft att målet bör kompletteras med en målsättning om åttio procent till 2030. Detta för att ge förutsättningar för ett uthålligt och ambitiöst arbete. För det andra är energieffektiviseringen i fastigheter i allmän kollektivtrafik mycket lågt satt (10 % till 2020 och 30 % till 2030). Ambitionsnivån bör höjas utifrån avvägningar där mest klimatnytta för pengarna behöver beaktas. För det tredje saknar Miljöpartiet tydliga mål kring forskning, innovation och ny teknik i det reviderade trafikförsörjningsprogrammet.

Vidare finns en uppenbar avsaknad av mål kopplat till klimatanpassning som Hållbarhetsbedömningen påpekar: "Även om TFP målet miljöanpassat bidrar mest till de globala målen skulle mål kopplat till klimatanpassning samt tillägg om exempelvis ekosystemtjänster och biologisk mångfald behöva införas i TFP för att täcka in den miljömässiga/ekologiska hållbarheten."

Vi är även oroliga över att funktionella mål har tagits bort för att helt ersättas med rent upplevda kvalitetsmål. Kvalitet består av både upplevda (subjektiva) och mätbara (objektiva) faktorer och är inte ömsesidigt utbytbara. Målet om upplevd kvalitet behöver kompletteras med funktionella mål såsom till exempel trängsel.

Stockholms läns landsting

FÖRSLAG TILL BESLUT

LANDSTINGSSTYRELSEN

2017-09-26

Vänsterpartiet

Ärende 24
LS 2017-0540

Regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att godkänna reviderat regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län enligt bilagt förslag, med nedanstående ändringar

att målet för kollektivtrafikens marknadsandel ska vara en ökning med 10 procentenheter till 2030

att jämställdhet ska ingå som ett nedbrutet mål inom *ökat kollektivt resande*

att måltalet för andel trygga resenärer i särskild kollektivtrafik sätts till 84 procent 2030

Vänsterpartiet tackar för en bra arbetsprocess och ett i stort bra trafikförsörjningsprogram med flera viktiga perspektiv, till exempel "hela resan-perspektivet" och mer fokus på hållbarhetsbedömningar och mål för att minska antalet döda och skadade i kollektivtrafiken. Vi har dock några invändningar som framgår nedan.

Den största åtgärden Stockholms läns landsting kan göra för att minska klimatpåverkan är att arbeta för att fler ska resa med kollektivtrafiken och färre med egen bil. Att fler reser kollektivt är en förutsättning för att Stockholmsregionen ska nå mål om tillgänglighet, bostadsbyggande och minskad miljöpåverkan. Potentialen att öka det kollektiva resandet är mycket stor och vi föreslår att målet, istället för 5 procentenheter, ska vara att öka kollektivtrafikens marknadsandel med 10 procentenheter till 2030. För detta krävs dialog med länets kommuner, staten och beslut om kraftfulla och nödvändiga styrmedel.

När det gäller jämställdhet vill vi se det som ett nedbrutet mål inom det övergripande målet *ökat kollektivt resande*. Det är viktigt av flera skäl, inte minst utifrån att förmå män att i större utsträckning ta del vår gemensamt finansierade kollektivtrafik. Det behövs analyser kring varför män i lägre utsträckning än kvinnor reser med kollektivtrafiken.

Vi föreslår att måltalet för andel trygga resenärer i särskild kollektivtrafik sätts till 84 procent 2030, likt måltalet för övrig landtrafik. Detta sänder en tydlig signal inför framtida upphandlingar av särskild kollektivtrafik.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Stockholms läns landsting

LANDSTINGSSTYRELSEN

Vänsterpartiet

2017-09-26

Ärende nr 23
LS 2017-0968

Yttrande över betänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55)

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande till Justitiedepartementet över betänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55) i enlighet med landstingsdirektörens förslag till yttrande